

Ljubljana vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vratajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijski lista Edinost. — Tisk tiskarni Edinost. — Naročnina znača na mesec L 3—, pol leta L 18— in celo leto L 33—. — Telefon uredništva in uprave Stev. 11-57.

EDINOST

Jadransko uprašanje.

Nam je pač na tem, da podamo našemu čitateljstvu kolikor le mogoče popolno vse nam dostopno gradivo, tičoče se jadranskega vprašanja, da si potem čitateljstvo samo ustvari splošno sliko.

V naslednjem naj podamo torej še dve počitki, posneti po tukajnji »Nazione«, ki ste tudi kolikortoliko značili za sedanji jadranskega vprašanja.

PARIZ, 26. Nekateri italijanski listi, ki so dosegli semkaj včeraj, objavljajo vesti, ki da so prišle iz Pariza, katere so pa popolnoma natočne, ko govorijo o čim najboljši rešitvi nekaterih naših vprašanj, predvsem reškega in dalmatinskega. Vsač dan bi morali objavljati opovrgavanja, če bi hoteli pobirati podobne vesti, ki jih razširjajo tukajnji francoski in angleški listi, ker pa gre za naše (italijanske) liste, je potrebno, četudi bi se ponavljali, premotivati položaj v pravi luči.

Od četrtega sem se italijanska vprašanja, jadransko, kolonialno in azijsko, niso razpravljala ne v svetu četvorice, iz katerega so bile v ostalem že dolgo časa izločene, niti v onih posebnih razgovorih med državniki, za katere se je zelo, da imajo nalogo, da ugotove način, kako bi se našla pot do rešitve. Kronicira ne zabeležuje drugega kot razgovor med Orlandom in Clemenceaujem, ki se je vršil včeraj. Torej nikakršne rešitve reškega vprašanja v nikakršni obliki, nikakršne rešitve reškega vprašanja.

Mirna točka, do katere so dosegla italijanska jadranska vprašanja, se more obrazložiti takole: Polkovnik House je odstopil od stroge Wilsonove nespravljivosti s formulo, ki se, kar se tiče, bolj približuje zahteve reškega italijanstva. Mesto naj bi se preglasilo za samostojno, imelo pa naj bi italijansko vojaško mestno povelniteljstvo in italijansko diplomatsko zastopstvo, dočim bi se pa Jugoslovom moralne priznati nekatere pristaniške svobodnosti. Kar se tiče Dalmacije, bi se Zader in Šibenik ter večji del otokov, z zadostnim zaledjem, za obe mesti do tridesetih kilometrov v globino, priklopili Italiji. Italijanski meščani v Splitu bi dobili nekatera proročstva, med njimi pravico, da si pridobe italijansko državljanstvo. Toda poleg tega, da to ni rešeno in da tudi ni verjetno, da bi Wilson pristal na ta načrt, ostaja še največja težava, ki jo je treba premagati, in sicer vprašanje meje med Istro in Reko. Wilson namreč hote odveti, oni pa vzhodne Istru, kjer teče šentpetrska železniška proga, ki vodi v Ljubljano, da bi ga priklopil Jugoslaviji ter pretrgal neposredni stik med Reko in italijanskim ozemljem. Dopisnik zaključuje, da je ta načrt nesprejemljiv za Italijo, ki vztraja na londonski pogodbi.

Rimski dopisnik istega lista pa poroča istega dne:

Med Italijani in Jugoslovani ni bilo nikakršnih neposrednih pogajan, temveč so bila samo posredna, po polkovniku Houseu. Wilsonov svetovalec House si je po enem krččem prelomu s svojo proslulo poslanico in po vrtni italijanskega odposlanstva v Pariz nadeljal, da bi načel izhod potom mirnodušne poravnave. Najprej se je zaupno posvetoval z italijanskim veleposlanikom Macchi-Cellerejem, nato je imel številne razgovore z Orlandom in je potem sestavil temeljni načrt, na katerega bi Italija mogla pristati. House, ljudnevin mož, je skušal nato pridobiti za svoj načrt Jugoslovane v ponovnih porazgovorih s Trumbičem. Houseovo delo se je prekinilo, ko je Orlando odpotoval iz Pariza, toda ko se je Orlando vrnil, se je House še bolj oprijel svojega dela.

Houseov načrt se je razbil ob dveh klečeh: jugoslovanski odpori in Wilsonovem sklepom. Wilson je izjavil že vnaprej, da ne bi se upiral neposrednemu sporazumu, ne hoteč biti bolj jugoslovanski od Jugoslovana. Wilsonov jugoslovanski odpor je osteklenel v misli, da naj ostane reško ozemlje ločeno od italijanskega ozemlja, trdovratno zahtevajoč, da se kos vzhodne istrske obale z železnico St. Peter-Reko prepusti Jugoslovom. Vsi poizkusili, da bi ga pregovorili, so ostali doslej brezuspešni. Italijansko odposlanstvo pa z enako trdovratnostjo vztraja na italijanskem stališču.

Istemu listu se poroča nadalje iz Pariza 27. t. m.:

Pogovor, ki se je vršil predvčerajšnjim (v nedeljo) med Orlandom in Clemenceaujem, je najbrž vplival na to, da so se jadranska vprašanja zopet začela razpravljati v včerajnji dveh sejih četvorice. Bil je Clemenceau, ki je ob otvoritvi dopoldanske seje predlagal, da naj bi se zopet začela razprava o italijanskih vprašanjih, katerih težavnost naj bi ne bila razlog za odgajanje rešitve. Razprava je začela značaj besednega dvoboja med Orlandom in Wilsonom. Razpravljalo se je o londonski pogodbi, na katero se je Orlando skliceval kot podlago italijanskih zahtev, katero pa je Wilson v dolgem politično-filosofskem govoru označil za čin imperializma, in ki je, ko so se tekmo vojne izpremenile razmere, izgubila veljavno in se mora izpremeniti. Orlando je odgovarjal, da je londonska pogodba tako brez imperialističnega duha, da se v njej Italija odsekla celo Reke, čisto italijanskega mesta, in se mora naspotno smatrati za posledek pravega in resničnega kompromisa. Razprava je imela torej le splošni značaj.

Dopisnik poudarja, da je ta dogodek značilen zato, ker je svar zopet po dolgem času prisluh v razpravah pred sveti četvorice in se je pravkar upravitvenost italijanskih zahtev u-

radno utemeljevala z londonsko pogodbo. Kako se zdi, pravi dopisnik, se danes (ponedeljek) ne obnovi razprava, ker se mora svet četvorice baviti z vprašanjem Trbiža in avstrijsko-jugoslovanske meje ter zaslišati Paderevskoga, ki ga pričakujejo iz Variave, glede Ivovskega vprašanja.

Mirovna konferenca.

Orlandove izjave o mirovnih pogajanjih.

Prihod Barzilai v Pariz.

»Home Libre« piše, da je Orlando izjavil, po pogovoru s Clemenceauom, da je reševanje italijanskih problemov zelo komplikirana stvar. »Nič ne bo dokončano,« je reklo, »preden ne bo vse dokončano.«

Danes ob 10.30 je prišel v Pariz Barzilai. Na postaji ga je sprejela italijanska delegacija. Barzilai, je navlčil žlosti, ki ga je zadebla, takoj nestopil svoje mesto v italijanski delegaciji.

Usoda Carigrada in Anatolije še ni določena. PARIZ, 26. »Liberte« oporeka informacijam lista »New York Herald« ter trdi, da ni še določena usoda Carigrada in Anatolije.

Nemško-avstrijska delegacija zahteva, naj se pogajanja začnejo.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodočnost naroda, ki trpi v strahu negotovosti.

CURIH, 26. Načelnik nemško-avstrijske delegacije v St. Germainu je poslal v soboto Clemenceauu nota, v kateri se zaveznički pozivajo, naj prično pogajanja. Nemška Avstrija da se jo odzvala pozivu, da pošle delegacijo v St. Germain. Dne 14. majnika je prišla na Francosko, dne 19. majnika je predložila svoja pooblastila in pregledala pooblastila entitativnih delegatov. Od tedaj zastonj čaka na pričetek pogajanja. To dolgo čakanje vznemirjuje nemško-avstrijski narod ter provzroča strah in razne gorovice. Vsled stanja splošnega mnenja je nemško-avstrijski delegaciji venomer težje vzdrževati mir in red, posebno v industrijskih središčih in krajinah, ki jim še ni celočasna usoda. Nota nadaljuje, da niso stroški nemško-avstrijske delegacije nikakor v skladu z bornim finančnimi položajem Nemške Avstrije, ter bi se smeli se povečavati vsled podaljšanega bivanja delegatov na Francoskem. Nota zaključuje z upom, da tudi entitativni delegati ne nameravajo zatezati rešitve, od katere je zavisna bodoč

Domača vesti.

Smrtna kosa. Poročalo nam z Opčin: Dne 27. V. smo z žalstvami srecem spremili na njegovi zadnji poti vsem priljubljenega, vzornega sina openske družine, g. Egonu Ulijanu, ki nam ga je neusmislena smrt ukradla v četvetoleti mladosti 23 let. Komaj je okreval od ran, zadebljenih na bojšču, ga je zgrabilo plučnica, in preden smo se zavedli, ga vedeli niti med nam... Neverjetno se nam skoraj zdi, da ga ne bo več med nas; izgubil je tako nadom, da vedno mislimo: zdaj se prikaže! — toda njega na več! ... On se ne povrne več, a nam ostaja edino žalostna zavest, da smo ga res spremili na njegov — zadnji poti. Šli so za njegovo krsto vsi, ki so ga poznavali, njegov spreved je bil res časten. Pevsko društvo »Zvon« se je poslovilo ob nepozabnega pokojnika žalostniki, pred hišo žalosti, v cerkvi in ob odprttem grobom. Preden ga je zatrla črna zemlja, se je poslovil ob njega z ganljivim govorom g. Viktor Sosič. Ko je pevsko društvo »Zvon« zapel žalostno pesem, ni bilo očesa, ki bi ga ne zallile solze... S prizadetimi družinami sočutuje vse opensko prebivalstvo, ki olahri na pokojniku večen, blag spomin.

Občinstvu na znanje! V ponedeljkovi številki smo objavili najvišje cene za živila, kakor so nam bile dopolneno uradno. Oba dneva po objavi teh cen so kar drug za drugim prizadeti k nam v uredništvo povpraševali bolje, kje se neki dobe živila po takih cenah, npr. sladkor po L 470, ko ga vendar aprobacijski komisija sama prodaja po S L 100. Ponavljamo torej, da smo prejeli one cene od tržaške občine, in naj se torej občinstvo obravnava s svojimi vprašanji, kje se dobe živila po objavljenih cenah naravnost tiskajo.

Naležljive bolezni in pogozdovanje zasedenega ozemlja. Včerajšnji »Osvartore« prima ta tite na redbi vrhovnega poveljstva kr. italijanske vojske: Kdor se na zasedenem ozemlju po kr. vojski ogreje, o ukrepu pristojne oblasti proti razširjanju naležljivih bolezni, zapade globi do 500 hr. — Glavno težajstvo za civilne začetke pri kr. vrhovnem poveljstvu je dovolilo 200.000 hr. kot državnih komisarjev, za pogozdovanje ozemlja v Jul. Benečiji in za obrano že postojčih gozdov. Ta svota se razdeli takole: a) 14.000 hr. za pogozdovanje tolminškega, goriškega, celjskega, koprškega, voloskega, pažinskega in puljskega ozemlja, v kolikor ne spadajo ta dela v pristojnost komisij za pogozdovanje Krasa; b) 32.840 hr. za ureditev gozdarskih vrtov; c) 8000 hr. za nakup semena in mladiči; d) 1224 za transport le-teh; e) 9436 hr. za podporo župniščem in čuvajem; f) 40.000 za pogozdovalna dela na Krasi in Istri; g) 14.000 hr. za pogozdovalna dela na Krasu v tržaški okolici; h) 80.000 za pogozdovalna dela na Krasu v goriški in gradški.

Poglavje o krivilih na vojni. Kakor je razvidno iz vesti, ki ji primašamo na dragem mestu pod naslovom »Arbeiter-Zeitung« proti mirovnim pogozdovanjem, bi hotelo to glasilo avstrijskih nemških socialistov demokratov uverjati, da so bili vsi avstrijski narodi krivi na izbruhu vojne, vsi, razen — Nemcev in Madžarov!! Seveda: poleg cesarja in njegovih kreatur, generalov, politikov in nekaterih listov! Le avstrijsko-nemško ljudstvo in hotelo vojne! Torej je ne zadevle nikaka krivida. Krije se Poljaki, Hrvatje, Slovenci, ker ti da so bili vedeni zvesti Habsburzancem. Torej — Nemci ne delajo kot bela jaznata...! Redkokad doživljajo človek tolke drznosti v zvrčanju notorične rencije! Mari ni bil ravno ves Dunaj kakor pijan od radoši ob vsaki vesti o kaki zmagi centralnih vlasti? Mari ni bil ravno Dunaj izhodilce nepraznejn akcij, ki so lovile prebivalstvo vse države v zamku načrtno najemnega izjemanja v svetu omogočajočem in nadaljevanju vojne?? Mari ni ravno z Dunajem dati deželavo sumnjeni in kleveči proti vsakomur, ki se ni načudil za vojno? Mari niso z Dunajem dati rjuli po obovdih in veseli ih ravno za nas Jugoslovane bivše monarhije?? Mari niso ravno z Dunajem dati rjeli na nas radi znamen dogodek v Judenburgu in Radgoni, ker je slovenski vojak vel odrekali službo njim, ki se zakrivili po vojni? Mi smo bili tisti, ki so zaceteli dvigati pest proti krivicam na vojni, Nemci pa so dvigali pesti v njihovo obrambo! To so dejstva, ki jih »Arbeiter-Zeitung« ne more mogla utajiti niti skriniti. In dalje: Mari ni prav isto nemško socialistično glasilo postalo svoje »posvene poročevalce« na vojšču? Mari ni objavljalo dan za dan poročil »strokovnjakov«? Mari ni z vidu slastno priobčevalo svoja nemška poročila o vsem uspehu oružja centralnih vlasti? Je-li stranka »Arbeiter-Zeitung« tekmo vojne storila le en sam korak proti vojni, ki bi bil vsaj nekoliko podoben dogodku slovenskih vojakov v Judenburgu in Radgoni? Višek nesramnosti pa je v tem, da nam hoče »Arbeiter-Zeitung« navesti Boroevića in... Potioreka! To sta bila avstrijska generala in prvič drugačia, ki Mari je bil tuj vsak smisel in vsak narodni čut in ki sta mirla narodna stremeljena nenečemških narodov istotako kakor pač vsak rabej v službi Habsburzancov! Kdor trdi drugače — laže prav nesramno. In posebno se tisti Potiorek, ki so ga prokljajali vsi naši vojaki, ki jih je ta krutež gonil v klavlico v bojih proti Srbiji! Na zabeležimo še par momentov za nečoljnost dužajnskega socialistodemokratskega glasila. Med kurice na vojni ne steje — Madžarov, smo rekli: že gori. Kakor da ni splošno znano, da je v tem trenutku obsojenem od Boga in prekletem od vseh ljudi s človeškim čustvovanjem, ko so se na »kronskem svetinje odločili za največji zločin, kolikor jih poza zgodovina — mari ni znano vsem svetu, da je ravno Madžar Tisza vrgel na telitino odločilno besedilo!! In o bestiostnosti, ki so jih počenjale nemške in madžarske horde na ozemljih Srbije in — Benečije, govoriti tamoznje ljudstvu z groz in izreke o njih poznej zgodovini, a uničevalno sodo! — Resnici na ljubo bodo sicer priznani, da meče »Arbeiter-Zeitung« krivido tudi na nemške krščanske socialiste, ali ti, so slajčajo nevarni politični konkurenți nemških socialistov demokratov. Ta obsoeda ne prihaja torej iz najčistihših vločov! Na kratko: pri »Arbeiter-Zeitung« si dom resnicljubja in lojalnosti napram Slovanom bivše monarhije... Nemci naj le nosijo posledice za to, kar so zagrešili na Sloveščino! Ost so hoteli, drugi so bili več njenih nesrečnih žrtvel!

Sei mariborske francoske misije v Savinjskih planinah. Načelnik francoske misije v Mariboru dr. Reverdy je pretekli teden v spremstvu angleškega časopisnika Beurleina, stotnika Muščaka in nadgorčnika Silha napravil izlet v Gornjo savinjsko dolino in v Savinjske Alpe. Do Solčave so se pripeljali z avtomobilom in se ustavili v Sturmovi gostilni. Iz Solčave se je družba napotila peš v Logarsko dolino do Logaria in Piskernika. Dr. Reverdy je bil ves očaran od prirode krasote dneve naše Logarske doline, katero je svoječasno proglašil njegov francoski rojak Ami Boné poleg doline Gavarnie v Pirenejih za načelno gorsko kotlino v Evropi. Na povratku iz Solčave se je dr. Reverdy ustavil s svojim spremstvom v Gornjem gradu, kjer je bil slovenski sprejet. V imenu gornjogradsko občino je pozdravil francoskega gostja župan notar Druškar, ki je povabil dr. Reverdyja in njegove soremjevalece tudi k sebi na kosošlo, pri katerega so bili tudi navzoči okrajni sočinj. Tukaj, davčni nadupravitelj Krač, župni upravitelj Vogorec in načelnik Savinjske podružnice »Slov. planinskega društva« nadučitelj Kochek. Po obe-

so si gostje ogledali znamenito gornjogradsko cerkev in graščino. Preči odhodom iz Gornjega grada je izročila gdč. Ida Božičeva dr. Reverdyju in njezinem angleškemu spremjevalcu krasen Šopek sveži cvet kot spomin na Savinjske planine. Ona sta izjavila, da sta videla malo tako lepih krajev kakor je Savinska dolina in da jima ostane zlasti prekrasna Logarska dolina v neizbrisnem spominu.

Birma se bo letos poddeljevala na binkoštno nedeljo, 8. junija, v stolni cerkvi sv. Justa po pontifikalni maši, ki začne ob 9; na binkoštni pondeljek, 9. junija, v cerkvi sv. Antonija Novega po maši, ki bo ob 9 in pol; na praznik sv. Trojice 15. junija v cerkvi sv. Jakoba tudi po maši, ki začne ob 9 in pol; na praznik apostola Petra in Pavla 29. junija, pa v župni cerkvi sv. Vincenca Pavla po maši ob 9 in pol. V Kopru bo birma v stolnici dne 22. junija.

Aprok. komisija nam sporoča: Jutri, na čan »Vnebohoda«, bodo prodajalne odprte samo od 7-12.

Slovensko gledališče. Jutri, v četrtek, dne 29. t. m., ob 8 zvečer, se ponoví K. Schönherjerra drama v petih dejanjih »Žena vrag« v prevodu g. Skrbinske. Občinstvo se prosi, da ne privede k te predstavet otoček. — Jutri popoldan ob 3 se na željo okoličanov uprizori zadnje v sezoni I. Cankarjeva drama »Lepa Vida«. — V soboto, dne 31. t. m. je zadnja predstava v sezoni. Uprizori se na I. Cankarjeva drama »Hlapci« kot II. benefična predstava angažiranega ansambla. S tem stopi v Cankarjevo delo splošni privlčki na slovenski oder. Vse one gospodinje in gospode, ki so kdaj letos že štirali na našem odru, prosim, da se udeležete noči ob 8 včerja za »Hlapce«, Ravnatelj.

Godbeno društvo pri Sv. Jakobu priredi pevsko in godbeno zabavo v Gospodarskem društvu pri Trstu, v S. M. Magdaleni Zgornji v nečeljo, dne 1. junija, ker se vsed slabega vremena ni mogla dokončati zabava dne 18. t. m. Zabava prične ob 4 pop., vstopnina 50 hr. stotink. Po sporedu prostra zabava.

Sredenska »Ljudska knjižnica« sprejema knjige se do petka, do 4 pop. Opozorjam one, ki ne misle vrniti knjig, da objavim njih imena. Slovenska knjiga je sedaj redkost, zato moramo dobiti vse nazaj. — Oddajalo se prí K. Kocjančiču, Škedru 432 (blizu stanovanja zdravnika dr. Freiberga). — Knjižnica.

Odbor kmetijske zadruge ima važno sejo v četrtek, 29. t. m., ob 4 po polnoči, v Delavskem domu, ul. Madonnina 15. II. nad. Nihče na manka.

Opozarjam vse tovarisce in tovarisce, da bo jutri, v četrtek ob 5 pop., pomladansko zborovanje »Učit. društva za Trst in okolico«, v svetovlanskem Nar. domu, Odbor.

Prodaja kuriva. Koks (20 kg na rdeči izkaznici) se bo prodajal 28. t. m. po 16 hr. stotink kg, v naslednjih okrajih: Sv. Vid: 1051—1250 (47) Fabbri 3. — Ogje (10 kg na rdeči izkaznici) po 52 hr. stotink kg. Staro mesto: 3251—3350 (31) F. Venezian 18, 3351—3450 (31) P. del Fano 4. — Stara mitnica: 541—1109 (37) G. Gatteri 4. — Sv. Jakob: 1501—1700 (20) Concordia 5.

Zivnostenska banka zviša delniško glavnico za 250.000.000. Dne 28. majnika t. l. se bo vršil

v Praprotinem 29. t. m. Svira godba iz Sv. Krža. — K obilni udeležbi vabi mladina.

Ulan, Medved, Gio. guči in sorodniki

ZAHVALA.

Ker nam ni mogoče da bi se zahvalili tistim, ki so na kakršenčobi način izkazali zadnjo čast našemu nepozabnemu.

Egonu Ulianu

Izrekamo tem potom vsem naščernejošu zahvalo.

Posebna hvala velečenj. g. majorju zdravniku Emiliju Sorbari 33. sanitetnega oddelka, ki je z nesebično prijaznostjo skušal olajšati pokojniku trpljenje, kakor tudi vašemu veleč. zdravniku g. dr. Josipu Bellenu, preč. duhovščini ter pevskemu društvu »Zvon« na Opčinah za žalostinke. Srčna hvala openskim mladenkom ter gosp. Viktorju Sosič za krasen poslovni govor pri odprttem pokojni krovem grobu. Bog plati vsem!

Opčine, 27. majnika 1919.

Društvo:

Ulan, Medved, Gio. guči in sorodniki

Kovačka delavnica Andrej Purč, Trst, ul. Medija 6

Prezema vsako de o kovačke stroke. Ima na prodaj več štedilnikov. Prezema načrte po meri. — Propr. da se slav. obč. nstv.

Kupujem izmatične daljnoglede

CPTIK

ulica Mazzini štev. 36 (ex Nuova)

Vipavsko vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi r. z. z. o. je znižalo cene namiznemu vinu dobrega vipavskega pridelka na L 2 liter na mestu v kleti in vabi cenjene kupce.

Načelniki vo.

Velika zaloga cementa

se dobri na Opčinah St. 456.

Priporoča se ŽNIDERŠIČ.

POZIV

na

XV. glavnu redovitu godišnjo skupštinu

Erke koj (Pristav za štederje) i zajmovz

registrovane zadruge na ograničeno jamčenje

koja će se obdržavati

dne 9. junija 1919 na 5 sati po podne u prostorijama opčinskog ureda v Bersecu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje i odobrenje zapisnika posljednje glavne skupštine.

2. Izvješće upravnog odbora.

3. Izvješće nadzornog odbora.

4. Potvrda zaključnog računa za godinu 1918.

5. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.

6. Izbor upravnog i nadzornog odbora, te pomirbenog suda.

7. Razni predlozi.

Godišnji obračun stavljen je na uvid u prostorijama opč. ureda v Bersecu.

BERSEC, dne 18. maja 1919.

ODBOR.

Podgradska posojilnica in hranilnica

reg. zadr. z neomej. por. v Podgradu

vabi na

XXIV. redni letni občni zbor

ki se bo vršil

v ponedeljek, 2. junija 1919, ob 3 popoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starešinstva.

2. Poročilo nadzorništva.

3. Potrejene računov za leto 1918.

4. Določitev odškodnin v smislu § 20 zadružnih pravil.

5. Volitev starešinstva, nadzorništva in razsodništva.

6. Eventualnosti.

Ako bi za to uro določeni občni zbor ne bil sklepán po § 49 zadr. pravil, se bo vršil v istem prostoru in zistem dnevnem redon, čež pol ure drugi občni zbor, ki sme brezpogojo sklepali.